

Till**Kommunfullmäktige i Kalmar kommun**

Organisationsnummer 212000-0746

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas utvärderingsberättelse och årsrapport 2021”.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer, att styrelsens och nämndernas interna kontroll sammantaget varit tillräcklig, trots att det framkommit brister i samband med årets fördjupade granskningar.

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det långsiktiga målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedöms inte vara uppnått, men ha en positiv utveckling.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återspeglingsrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av de långsiktiga målen uppnås 27 %. 50 % inte är uppnådda, men har en positiv utveckling. 23 % är inte uppnådda och har en negativ trend. Avseende målen för budgetåret 2021 är två uppnådda, medan sex mål inte har uppnåtts. Tre av dessa har en positiv trend, medan resterade har en negativ trend. Vi anser att det till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömning av målens utveckling, där indikatorer behöver utvecklas för ökad transparens avseende hur ett mål utvecklas.

Socialnämndens ordförande dömdes under år 2021 i tingsrätten för oaktsamt brott mot tystnadsplikten för en händelse som inträffade under år 2019. Vi har valt att inte särskilt granska händelsen under pågående rättslig process. Vi ser dock mycket allvarligt på händelsen och kan, utifrån det rättsliga utfallet, inte undgå att kritisera socialnämndens ordförande för att ha brutit i hanteringen av uppgifter som rör enskilds personliga förhållanden.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och de gemensamma nämnderna för överförmyndarverksamheten och hjälpmedelsnämnden samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Vi åberopar följande för vår bedömning

Gjorda granskningar under år 2021 redovisas i Utvärderingsberättelsen för år 2021. Samtliga rapporter har under året lämnats till berörda nämnder och styrelsen samt för kännedom till kommunfullmäktiges presidium som fått ta ställning till om fullmäktige ska delges upprättad rapport.

Kalmar kommun 2022-04-13

Underskrifter

Per Dahl

Jan Bengtsson

Dan Sandberg

Doris Johansson

Eva Lindström

Kjell Bülow

Margreth Johansson

Lennart Ohlsson

Tomas Trossing

Bilagor:

Granskningsrapport Destination Kalmar AB
Revisionsberättelse Destination Kalmar AB
Granskningsrapport Kalmar Hamn AB
Revisionsberättelse Kalmar Hamn AB
Granskningsrapport Kalmar Kommunbolag AB
Revisionsberättelse Kalmar Kommunbolag AB
Granskningsrapport Kalmar Science Park AB
Revisionsberättelse Kalmar Science Park AB
Granskningsrapport Kalmar Vatten AB
Revisionsberättelse Kalmar Vatten AB
Granskningsrapport Kalmar Öland Airport AB
Revisionsberättelse Kalmar Öland Airport AB
Granskningsrapport Kalmarhem AB
Revisionsberättelse Kalmarhem AB
Granskningsrapport KIFAB i Kalmar AB
Revisionsberättelse KIFAB i Kalmar AB
Granskningsrapport Växtplats i Kalmar AB
Revisionsberättelse Växtplats i Kalmar AB

Granskning av årsredovisning 2021

Kalmar kommun

April 2022

Mattias Johansson

Caroline Liljebjörn

Stina Björnram

Jessica Ahlstrand

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2021-01-01 – 2021-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Ja	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	
Investeringsredovisning	Ja	
Sammanställda räkenskaper	Ja	

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	1
INLEDNING	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
GRANSKNINGSRESULTAT	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	6
Förvaltningsberättelse	6
Sammanställda räkenskaper	6
REKOMMENDATION	7

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR)

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivning avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2022-04-05 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2022-04-25.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunens resultaträkning har inga väsentliga¹ avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunens balansräkning har följande avvikelser noterats:

Sedan förgående år finns en avsättning upptagen med 11,6 mnkr (2020-12-31: 13,1 mnkr) för klimat- och miljöåtgärder. En avsättning ska grundas på en legal förpliktelse till följd av en eller flera inträffade händelser, det ska vara sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning ska kunna göras av beloppet. Samtliga villkor måste vara uppfyllda för att en avsättning ska vara balansgill.

Vi anser att det inte är styrkt att avsättningen vilar på en legal förpliktelse. Det är även svårt att avgränsa kommunens ansvar i klimatarbetet eftersom det delas mellan andra näringsgrenar och fastighetsägare. Därmed föreligger det svårigheter att göra en uppskattning av beloppet. Vi bedömer att posten inte är balansgill. Posten medför att eget kapital är 11,6 mnkr för lågt.

Kommunen leasar/hyr bland annat fordon och lokaler. Leasingkontrakt som avser fordon har klassificerats antingen som finansiell eller operationell leasing. Fordon vilka redovisas som finansiell leasing har framtida leasingavgifter som uppgår till 35,0 mnkr enligt uppgift i not till balansräkningen. De fordon som redovisas som operationell leasing har framtida leasingavgifter vilka uppgår till 15,0 mnkr enligt samma not.

Samtliga hyreskontrakt för lokaler redovisas som operationell leasing. Framtida hyresbetalningar som förfaller år 2028 och senare uppgår till 2 018,0 mnkr. Av dessa har vi via urval testat 564,3 mnkr som avser Tallhagsskolan. Kommunen bedömer som sagt att kontrakten avser operationell leasing på grund av att kriterierna för finansiell leasing inte uppfylls. Vi bedömer det antagande, baserad på vår genomförda granskning, som i allt väsentligt korrekt. Det kvarstår dock för kommunen att gå igenom övriga leasing-/hyresavtal för lokaler.

I augusti 2021 lämnades en ansökan om stämning in till Kalmar Tingsrätt. Av stämningen framgår att Kalmar kommun yrkar att Kretslopp Sydost ska förpliktas att till

¹ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommun och verksamheter.

Kalmar kommun betala 61 354 964 kr jämte ränta, för Kretslopp Sydosts utförande av uppdraget med sluttäckning av deponin (Kalmar Moskogen 1:1).

Kretslopp Sydost har medgett att betala ett belopp som motsvarar 1 327 292 kr avseende moränmassor som förbundet tillgodogjort sig. Förbundet har genstämt kommunen med ett belopp om 4 984 980 kr avseende krav på ersättning för utförda tjänster enligt avtal med ränta från två fakturors förfallodatum.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande avvikelser noterats.

Det saknas uppgift om nedskrivning/återförda nedskrivningar i koncernen med -8,7 mnkr/38,0 mnkr.

Bedömning

Vi bedömer att kommunens räkenskaper² i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunen behöver utveckla redovisningen av leasing- och hyresavtal avseende fastigheter och lokaler.

² Med räkenskaper menar kommunens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Årsredovisningen innehåller sammanställda räkenskaper.

Sammanställda räkenskaperna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Rekommendation

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Utredda klassificeringen av hyresavtal för lokaler och anpassa redovisningen till finansiell respektive operationell leasing.

2022-04-13

Mattias Johansson

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmar kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som överenskommits. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2022-04-13 06:52:10 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: MATTIAS JOHANSSON

Datum

Mattias Johansson
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning 2021

Kalmar kommun

April 2022

Caroline Liljebjörn

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionell bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Enligt årsredovisning 2021 uppnås båda de finansiella målen för år 2021 samt för den rullande femårsperioden 2017–2021. Av de långsiktiga målen uppnås att kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska öka över tid medan målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedöms inte vara uppnått, men har en positiv utveckling.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av de långsiktiga målen uppnås 27 % medan 50 % inte är uppnådda, men har en positiv utveckling och 23 % är inte uppnådda och har en negativ trend. Av målen som gäller för budgetåret 2021 är 2 mål uppnådda medan 3 mål inte är uppnådda men har en positiv trend och 3 mål är inte uppnådda och har en negativ trend. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömningen av verksamhetsmålen utveckling. Vi bedömer att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021. Bedömningen i årsredovisningen är att Kalmar kommun lever upp till kraven om god ekonomisk hushållning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
Iakttagelser	4
Bedömning	6
Bedömning utifrån revisionsfrågan	7

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Kommunfullmäktige skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning", utkast. Granskningen har skett genom genomgång av kommunens årsredovisning.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2022-04-05 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2022-04-25.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2021.

Finansiella mål	Utfall 2021	Måluppfyllelse, kommunstyrelsens bedömning
Begränsa nettokostnader till högst 99 % av skatteintäkter och kommunal utjämning över en rullande femårsperiod.	2021: 91,4 % 2017–2021: 95,9 %	<i>Målet är uppfyllt.</i>
Självfinansiera investeringarna till lägst 50 % över en rullande femårsperiod.	2021: 102,5 % 2017–2021: 82,7 %	<i>Målet är uppfyllt.</i>
Kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska öka över tid.	Eget kapital i kronor per invånare och i fasta priser har ökat med 8,4 %.	<i>Målet är uppfyllt.</i>

Ett fjärde mål är att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Enligt budgeten är målet långsiktigt till sin karaktär. I årsredovisningen beskrivs att på kommunövergripande nivå används tre mätningar för att uttala sig om måluppfyllelsen. Det är Kommunernas Kvalitet i Korthet (KKIK), nettokostnadsavvikelsen och Jämföraren i kommun- och regiondatabasen Kolada. Uppföljningen visar att mätningen Kommunens Kvalitet i Korthet (KKIK) utvecklats negativt jämfört med föregående år. Föregående år resultat visas inom parentes. Av nyckeltalen är 42 % (55 %) gröna (tillhör bästa 25 %), 37 % (36 %) är gula (tillhör mittersta 50 %) och 21 % (9 %) är röd (tillhör sämsta 25 %).

Uppföljningen av nettokostnadsandelen har utvecklats i rätt riktning jämfört med föregående år. För den totala nettokostnadsavvikelsen redovisar Kalmar år 2020 en kostnad på 0,7 % under referenskostnaden vilket motsvarar ca 19 mnkr.

När det gäller Jämföraren i kommun- och regiondatabasen Kolada visar uppföljningen att utfallet i stort sett är oförändrat jämfört med föregående år för grundskolan, gymnasieskolan, äldreomsorgen samt individ- och familjeomsorgen. Kultur- och fritidsområdet visar en positiv utveckling.

Kommunstyrelsens bedömning är att målet inte är uppnått, men att utvecklingen går i rätt riktning.

Mål för verksamheten

I budget år 2021 finns målområden. Dessa är:

- Ett grönare Kalmar
- Ett växande attraktivt Kalmar
- Hög kvalitet i välfärden
- Ett föredöme som arbetsgivare

Inom respektive områden finns ett antal mål. Måluppfyllelsen följs upp med följande utfall:

Målet är uppnått.

Målet är inte uppnått ännu.
Trenden är positiv eller går i rätt riktning.

Målet är inte uppnått.
Trenden är negativ.
Utvecklingen är oförändrad eller går i fel riktning.

Måluppfyllelsen är enligt följande:

Långsiktiga mål	Målet uppnått	Målet inte uppnått ännu positiv trend	Målet inte uppnått negativ trend	Totalt antal mål
Ett grönare Kalmar		4	1	5
Ett växande attraktivt Kalmar	5		3	8
Hög kvalitet i välfärden		5		5
	5 (27%)	9 (50%)	4 (23%)	18 (100%)

Av de långsiktiga målen har 77 % uppnått målet eller har en positiv trend medan 23 % har en negativ trend.

Mål 2021	Målet uppnått	Målet inte uppnått ännu positiv trend	Målet inte uppnått negativ trend	Totalt antal mål
Ett grönare Kalmar		1		1
Ett växande attraktivt Kalmar			3	3
Ett föredöme som arbetsgivare	2	2		4
	2 (25%)	3 (37,5%)	3 (37,5%)	8 (100%)

Av målen som gäller för år 2021 har 25 % uppnåtts, 37,5% inte uppnåtts men har en positiv trend och 37,5 % inte uppnåtts men har en negativ trend.

Utöver målen beskrivs även uppdrag som tillhör respektive målområde och om dessa är genomförda eller pågående.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Enligt årsredovisning 2021 uppnås båda de finansiella målen för år 2021 samt för den rullande femårsperioden 2017–2021. Av de långsiktiga målen uppnås att kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska öka över tid medan målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedöms inte vara uppnått, men har en positiv utveckling.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av de långsiktiga målen uppnås 27 % medan 50 % inte är uppnådda, men har en positiv utveckling och 23 % är inte uppnådda och har en negativ trend. Av målen som gäller för budgetåret 2021 är 2 mål uppnådda medan 3 mål inte är uppnådda men har en positiv trend och 3 mål är inte uppnådda och har en negativ trend. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömningen av verksamhetsmålen utveckling. Vi bedömer att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021. Bedömningen i årsredovisningen är att Kalmar kommun lever upp till kraven om god ekonomisk hushållning.

Bedömning utifrån revisionsfrågan

Revisionsfråga	Bedömning
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	
<i>Finansiella mål</i>	Ja Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Enligt årsredovisning 2021 uppnås båda de finansiella målen för år 2021 samt för den rullande femårsperioden 2017–2021. Av de långsiktiga målen uppnås att kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska öka över tid medan målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedöms inte vara uppnått, men har en positiv utveckling.
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de

verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av de långsiktiga målen uppnås 27 % medan 50 % inte är uppnådda, men har en positiv utveckling och 23 % är inte uppnådda och har en negativ trend. Av målen som gäller för budgetåret 2021 är 2 mål uppnådda medan 3 mål inte är uppnådda men har en positiv trend och 3 mål är inte uppnådda och har en negativ trend. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömningen av verksamhetsmålen utveckling. Vi bedömer att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Rekommendation

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- utveckla indikatorer för ökad transparens avseende målens utveckling.

2022-04-13

Caroline Liljebjörn

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmar kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som överenskommits. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Kalmar kommun
Revisorernas utvärderingsberättelse och
årsrapport 2021

April 2022

Innehållsförteckning

Innehåll

Utvärdering av verksamhet och ekonomi.....	4
Revisorerna vill särskilt betona följande från 2021 års granskningsverksamhet:.....	6
Revisionsrapporter och förstudier under verksamhetsåret 2020, samt svar från styrelsen och nämnderna.....	8
Granskning av årsredovisning 2020	8
Granskning av delårsrapport 2020.....	8
Granskning av hantering av leverantörsfakturor	9
Granskning av hjälpmedelsnämnden (gemensam nämnd)	10
Granskning av rektors förutsättningar.....	11
Granskning av lokalförsörjning	11
Granskning av socialnämndens, Södermöre kommunalnämnds och utbildningsnämndens arbete med barn och ungas psykiska ohälsa och barn och unga som riskerar att fara illa	13
Granskning av intern kontroll vid debitering av avgifter	13
Granskning av fordonshantering.....	14
Granskning av beslut i anledning av Covid-19.....	15
Förstudie trafik- och parkeringsfrågor.....	16
Förstudie avseende kommunens hantering av Covid-19-pandemin	16
Förstudie avseende kommunens arbete inom HSL.....	16
Förstudie upphandling drift särskilt boende	17
Revisionsrapporter och förstudier under verksamhetsåret 2021, samt svar från styrelsen och nämnderna.....	18
Granskning av årsredovisning 2021	18
Granskning av god ekonomisk hushållning 2021	18
Granskning av delårsrapport 2021.....	19
Granskning av kontinuitet och säkerhet i IT-leveranser	19
Uppföljande granskning av intrångsskydd.....	20
Granskning av avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL (hälso- och sjukvårdslagen).....	20
Granskning av förebyggande arbete bland barn och unga för att minska våld och annan kriminalitet.....	21
Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre	22
Granskning av kommunens krisberedskap.....	23

Granskning av omsorgsnämndens styrning och uppföljning av verksamheten	24
Granskning av organisation och rutiner för orosanmälningar och placeringar av barn och unga i HVB-hem och familjehem.....	25
Granskning av kontroll av externa utförares kvalitet inom omsorgsnämndens och socialnämndens ansvarsområde	25
Granskning av arbetsmiljö med inriktning mot det psykosociala arbetsmiljöarbetet	26
Förstudie IT-säkerhet vid distansarbete	27
Förstudie kring kommunens incidenter i Trygghetslarm	27
Förstudie – Konsekvenser för äldre till följd av digitalisering av kommunal service och myndighetsutövning.....	27
Lekmannarevision.....	28
Förstudier – Bolagsstyrelsens roll avseende ledning, styrning och uppföljning i bolagen	28
Skrivelse till kommunstyrelsen angående utvärdering av verksamhetens mål	29

Utvärdering av verksamhet och ekonomi

Revisorernas samlade bedömning i ansvarsprovningen för år 2021 finns i revisionsberättelsen och granskningsrapporter från lekmannarevisorerna.

Revisorerna har haft 11 sammanträden under året. Med anledning av pandemin har flertalet av sammanträdena genomförts digitalt.

Revisorerna har en arbetsordning med uppdelade nämndvisa bevakningsområden. Inom ramen för denna ordning har revisorerna haft möten med presidier och förvaltningsledningar.

Väsentliga och aktuella frågeställningar har redovisats och diskuterats på de samlade revisionssammanträdena. Lekmannarevisorerna i bolagen har utfört sin granskning på samma sätt.

Kalmar kommuns revisorer sammanställer en utvärderingsberättelse över de granskningar som är gjorda under 2020 och 2021. Vi lämnar utvärderingsberättelsen samtidigt med revisionsberättelsen för närmaste föregående verksamhetsår. Vi vill på detta sätt ge kommunfullmäktige, vår uppdragsgivare, en samlad bild av revisionsprocessen.

I denna utvärderingsberättelse redovisas en sammanfattning av de granskningar som genomförts under de båda åren samt innehållet i de svar som avgetts och behandlats av revisorerna under år 2021 fram till 2022-04-13. Av styrelsens och nämndernas svar framgår om de avser att vidta åtgärder i enlighet med revisorernas rekommendationer.

Kalmar kommun har nio förtroendevalda revisorer, var och en med ett personligt ansvar.

Ordförande	Per Dahl
Vice ordförande	Jan Bengtsson
Ledamöter	Dan Sandberg
	Doris Johansson
	Eva Lindström (fr o m 2021-09-27)
	Kjell Bülow (fr o m 2021-12-20)
	Margreth Johansson
	Lennart Ohlsson
	Tomas Trossing

Revisionsår 2020	Revisionsår 2021
<p><u>Rapporter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Granskning av årsredovisning • Granskning av delårsrapport • Granskning av hantering av leverantörsfakturer • Granskning av hjälpmedelsnämnden • Granskning av rektors förutsättningar • Granskning av lokalförsörjning • Granskning av arbetet med barn- och ungas psykiska ohälsa • Granskning av intern kontroll vid debitering av avgifter • Granskning av fordonshantering • Granskning av beredning och beslut Covid-19 <p><u>Förstudier</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Förstudie trafik- och parkeringsfrågor • Förstudie avseende kommunens hantering av Covid-19-pandemin • Förstudie avseende kommunens arbete inom HSL ((hälso- och sjukvårdslagen) • Förstudie upphandling drift särskilt boende <p><u>Planerade, uppskjutna granskningar</u> På grund av situationen med pandemin sköts i dialog med verksamhetsföreträdare följande granskningar skjutits fram till år 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Granskning av omsorgsnämndens styrning och uppföljning av verksamheten • Granskning av avvikelshantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL (hälso- och sjukvårdslagen) 	<p><u>Rapporter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Granskning av årsredovisning • Granskning av god ekonomisk hushållning • Granskning av delårsrapport • Granskning av kontinuitet och säkerhet i IT-leveranser • Uppföljande granskning av intrångsskydd • Granskning av avvikelshantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL (hälso- och sjukvårdslagen) • Granskning av förebyggande arbete bland barn och unga för att minska våld och annan kriminalitet • Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre • Granskning av omsorgsnämndens styrning och uppföljning av verksamheten • Granskning av kommunens krisberedskap • Granskning av organisation och rutiner för orosanmälningar och placeringar av barn och unga i HVB-hem och familjehem • Granskning av kontroll av externa utförares kvalitet inom omsorgsnämndens och socialnämndens ansvarsområde • Granskning av arbetsmiljö med inriktning mot det psykosociala arbetsmiljöarbetet <p><u>Förstudier</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Förstudie IT-säkerhet vid distansarbete • Förstudie kring kommunens incidenter i trygghetslarm • Förstudie – Konsekvenser för äldre till följd av digitalisering av kommunal service och myndighetsutövning <p><u>Skrivelse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrivelse till kommunstyrelsen angående utvärdering av verksamhetens mål <p><u>Lekmannarevision</u> Förstudie – Bolagsstyrelsens roll avseende ledning, styrning och uppföljning i bolagen; Kalmar Kommunbolag AB, Destination Kalmar AB, Kalmar Hamn AB, Kalmar Science Park AB, Kalmar Vatten AB och Kalmarhem AB.</p> <p><u>Planerade uppskjutna granskningar/förstudier</u> Granskning av GDPR och Förstudie av ändamålsenlig rapportering rapporteras revisionsår 2022</p>

Årets upprättade granskningsrapporter har överlämnats till berörd nämnd/styrelse och löpande delgivits kommunfullmäktiges presidium, som fått ta ställning till om hela fullmäktige ska delges rapporten. Med rapporten har en missivskrivelse skickats till berörd nämnd/styrelse för att den ska ge svar på hur den tänkt åtgärda eventuellt påtalade brister. Rapporter som inte direkt ställts till kommunstyrelsen, har delgivits styrelsen för kännedom. När svar erhållits från berörd nämnd/styrelse har vi i revisionen bedömt om vi anser att svaret varit tillfyllest eller inte. Vid brister som noterats i granskningsrapporten och utifrån innehållet i svaren beslutar vi om granskningen ska följas upp eller inte.

Genomförda förstudier har legat som underlag till om en fördjupad granskning ska ske, men även kunnat innebära att rekommendationer riktats till nämnd eller bolag.

Revisorerna vill särskilt betona följande från 2021 års granskningsverksamhet:

Granskning av årsredovisning och god ekonomisk hushållning

Från **granskningen av årsredovisningen och god ekonomisk hushållning** vill vi lyfta fram rekommendationerna att utreda klassificeringen av hyresavtal för lokaler utifrån finansiell respektive operationell leasing, samt att utveckla indikatorer för ökad transparens avseende målens utveckling.

Fördjupade granskningar och förstudier

Under året har granskning och förstudie skett inom IT-området; **Granskning av kontinuitet och säkerhet i IT-leveranser, Uppföljande granskning av intrångsskydd, samt Förstudie IT-säkerhet** vid distansarbete. I samband med dessa insatser har en rad rekommendationer lämnats till kommunstyrelsen.

I samband med granskning av **avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom hälso- och sjukvårdslagen**, där frågan ställts om omsorgsnämnden, socialnämnden och Södermöre kommunalnämnd har en ändamålsenlig avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner, framkom bland annat att det behöver säkerställas att styrande och stödjande dokument avseende avvikelser och klagomål är kända och efterlevs i verksamheten, samt behovet av att säkerställa återkoppling till verksamheten avseende avvikelser och klagomål.

Granskningen av **organisation och rutiner för orosanmälningar och placeringar av barn och unga** med syfte att bedöma om socialnämndens arbete sker ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll resulterade i bedömningen att arbetet inte sker helt ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll. Bland annat behöver säkerställas att samtliga placeringar har en genomförandeplan som omfattar på vilket sätt och när dessa ska följas upp.

Granskning har skett av **samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre** på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Kalmar län samt revisorerna i Borgholm, Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Kalmar och Oskarshamns kommuner. Den samlade bedömningen visade att verksamheten inte helt bedrivs ändamålsenligt, där samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar, som syftar till att främja äldres psykiska hälsa, kan utvecklas.

Granskning av kommunens krisberedskap har genomförts i syfte att granska om **kommunstyrelsen har säkerställt att det finns en tillräcklig krisberedskap** i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. Den övergripande bedömningen var att kommunstyrelsen delvis har säkerställt tillräcklig beredskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. Tre av fyra revisionsfrågor var dock helt uppfyllda. I samband med granskningen har en rad rekommendationer lämnats, bland annat rörande organisation och uppföljning.

Granskning av **omsorgsnämndens styrning och uppföljning av verksamheten** har skett i syfte att bedöma om omsorgsnämnden säkerställt en ändamålsenlig verksamhets- och ekonomistyrning med en tillräcklig intern kontroll. Den samlade bedömningen var att omsorgsnämnden inte helt säkerställt en ändamålsenlig verksamhets- och ekonomistyrning med en tillräcklig intern kontroll. Utvecklingsområden som lyftes fram var bland annat att tydliggöra indikatorer med mått och nyckeltal för en transparent årsvis avstämning av de långsiktiga målen utveckling och att nämnden i större utsträckning aktiveras i arbetet med riskanalysen.

Förstudier har genomförts av lekmannarevisorerna i Kalmar Kommunbolag, Kalmarhem, Kalmar Vatten, Kalmar Hamn, Destination Kalmar och Kalmar Science Park angående **bolagsstyrelsens roll gällande ledning, styrning och uppföljning**. Utifrån förstudierna har ett antal rekommendationer lämnats; bland annat avseende måluppföljning, intern kontroll och investeringsprocess, där samordnat svar begärts från Kalmar Kommunbolag.

Skrivelse till kommunstyrelsen angående utvärdering av verksamhetens mål

Vi har under året lämnat en särskild skrivelse till kommunstyrelsen med begäran om svar angående utvärdering av verksamhetens mål utifrån att vi i samband med 2020 års revisions- och utvärderingsberättelse påpekat att det till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömning av målen utveckling.

Brister i ärendes hantering i samband med avslut av verkställande direktörs anställning

Ärende angående avslut av verkställande direktörs anställning i Destination Kalmar har föranlett lekmannarevisorerna att ta upp brister i Kalmar Kommunbolag och i Destination Kalmar avseende ärendets beredning i fråga om beslutsunderlag, samt vad avser handläggning och beredning i förhållande till aktiebolagslagen och styrande dokument. Ärendets beredning visar på behov att tydliggöra hur ansvar och roller fördelas i ägardirektiv och arbetsordning, samt i förhållande till aktiebolagslagen.

Kritik med anledning av hantering av uppgifter som omfattas av sekretess

Socialnämndens ordförande dömdes under år 2021 i tingsrätten för oaktsamt brott mot tystnadsplikten för en händelse som inträffade under år 2019 och omfattar utlämnande av sådana uppgifter om enskilda personliga förhållanden som omfattas av sekretess. Vi, kommunens revisorer, har valt att inte särskilt granska händelsen under pågående rättslig process. Vi ser dock mycket allvarligt på händelsen och kan, utifrån det rättsliga utfallet, inte undgå att kritisera socialnämndens ordförande för att ha brustit i hanteringen av uppgifter som rör enskilda personliga förhållanden. Vi konstaterar samtidigt att socialnämnden vidtagit en rad åtgärder kopplat till händelsen i form av Lex Sarah-utredning och särskilda utbildningsinsatser för hela nämnden och dess utskott.

Revisionsrapporter och förstudier under verksamhetsåret 2020, samt svar från styrelsen och nämnderna

Granskning av årsredovisning 2020

Syftet med granskningen har varit att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Bedömning

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller information enligt LKBR och RKR:s rekommendationer både för kommun och kommunkoncern. Drift- och investeringsredovisningen överensstämmer med RKR R 14, men bör kompletteras med beskrivning av samband med övriga delar av årsredovisningen, budgetens uppbyggnad samt principer för ekonomistyrning och internredovisning.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020. Det finns inga negativa resultat att återställa från tidigare år. Avsättning görs till resultatutjämningsreserven med 60,0 mnkr, vilken därmed uppgår till 296,6 mnkr.

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Av de finansiella målen för år 2020 uppfylls båda målen. Målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt bedöms inte vara uppnått, men ha en positiv utveckling. Uppföljning görs av beslutade verksamhetsmål. Av åiterrapporteringen framgår att 18 % av de beslutade målen är uppnådda, medan 52 % inte är uppnådda men har en positiv trend och 30 % av målen inte är uppnådda och har en negativ trend. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömning av verksamhetsmålen utveckling. Vi bedömer att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020. Bedömningen i årsredovisningen är att Kalmar kommun i stort lever upp till kraven om god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade i enlighet med god redovisningssed.

Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsen den 15 april 2021 för beaktande och åtgärd.

Granskning av delårsrapport 2020

Granskningen har syftat till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara revisionsfrågorna om delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed, samt om resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. om det förutsättningar att målen kommer att uppnås.

Bedömning

Grundat på den översiktliga granskningen har det inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att delårsbokslutet för Kalmar kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Driftsredovisningen har anpassats till RKR 14. Anpassning till god redovisningssed kvarstår för redovisning av gatukostnadsersättningar och för utformning av investeringsredovisningen. Rekommendationen är att denna anpassning görs senast i årsredovisning 2020.

Det har inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Bedömningen är dock att målet avseende ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet saknar grund för bedömning. Det har inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020. För målen som avser år 2020 är hälften uppnådda eller har en positiv utveckling medan för de långsiktiga målen är 87,5 % uppnådda eller har en positiv utveckling. Det noteras att två av målen år 2020 med negativ utveckling inte bedöms uppnås på grund av Coronapandemin.

Granskning av hantering av leverantörsfakturor

Granskningen syfte har varit att granska den interna kontrollen i system och rutiner avseende hantering av leverantörsfakturor.

Bedömning

Bedömningen är att kommunstyrelsen och nämndernas interna kontroll avseende hanteringen av leverantörsfakturor inte är helt tillräcklig.

Bedömning grundades på att två fakturasystem försvårar hanteringen av leverantörsfakturor. Arbetet med införandet av Proceedo och e-handel bör struktureras och förankras i organisationen. Det är viktigt att öka takten i införandet av Proceedo och beställningar via e-handel, i syfte att få en effektivare och säkrare fakturahantering.

Stickprovskontrollerna inom ramen för det interna kontrollarbetet behöver ses över för att säkerställa att tillräckligt många stickprov sker. Om inga avvikelser hittas i de stickprov som sker kan det vara ett tecken på att metodiken och/eller urvalets storlek behöver ses över.

Det bör vara en större enhetlighet i handläggningen av leverantörsfakturor mellan förvaltningarna. Kommunstyrelsen behöver säkerställa att kontrollerna enligt reglementet sker, dvs vilka kontroller som ska utföras av ekonomihandläggare på ekonomi- och lönecenter och vilka kontroller som ska utföras av beställare/mottagande verksamhet.

Bedömningen är att revisionsfrågan om fakturorna uppfyller kravet på fullständig verifikation som ej är uppfylld. En hög andel fakturor uppvisar avvikelser vad avser angivande av syfte och deltagare, momsavdrag, vad affärshändelsen avser, felkonteringar samt attest hänförlig till egen person.

Följande rekommendationer lämnades

att en attestrad läggs till för att öka spårbarheten av vem som har utfört respektive kontroll samt att det inte ska vara systemmässigt möjligt att ändra i attestraden, utan spårbarhet, när mottagningsattest är utförd.

att gemensamma utbildningsinsatser anordnas vid jämna mellanrum för att säkerställa tillämpning av regler och riktlinjer samt för att upplysa om nyheter och förändringar inom redovisningsområdet.

att kultur- och fritidsförvaltningen uppdaterar sin förteckning med skrivningen avseende förändringar i attestförteckningen under löpande år.

att liknande hantering med beställning via serviceportal införs även för Proceedo för att säkerställa att samtliga uppgifter är angivna, att beställningen görs av rätt person samt att spårbarheten förbättras.

att utfallet av granskningen kommuniceras till ekonomihandläggare och attestanter i form av utbildningsinsats för att framgent uppnå en bättre följsamhet gentemot lagens krav, riktlinjer och rutiner.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 24 september 2020 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om svar senast den 29 januari 2021.

Kommunstyrelsen har behandlat svar på rapporten 2021-02-02. Av svaret framgår att kommunstyrelsen bekräftar rekommendationerna. Bland annat med anpassningar av reglemente för kontroll av verifikationer till e-handelssystemet, samt instruktioner för hantering av modul och utbildningar för hantering av leverantörsfakturor. Vidare kommer översyn att ske inom ramen för internkontrollarbetet vad avser metodik och urvalets storlek.

Vi har behandlat svaret från kommunstyrelsen 2021-02-25 och beslutat att granskningen är avslutad. Vi kommer att följa upp svaret genom att ställa frågor till kommunstyrelsen före halvårsskiftet 2022.

Granskning av hjälpmedelsnämnden (gemensam nämnd)

Granskningen har genomförts som en gemensam granskning av revisorerna från samtliga länets kommuner.

Syftet har varit att granska om hjälpmedelsnämnden säkerställer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll samt om lagerhanteringen sker enligt god redovisningssed och med tillräcklig intern kontroll.

Bedömning

Bedömningen är att hjälpmedelsnämnden inte helt säkerställer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.

Vidare att hjälpmedelsnämnden inte helt säkerställer att lagerhanteringen sker enligt god redovisningssed, men att lagerhanteringen sker med tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades

att ta initiativ till en översyn av avtal, bilagor och reglemente och föreslå medlemskommunerna ändring av budget- och verksamhetsuppföljning så att en samstämmighet råder mellan dokumenten.

att ta initiativ för att tydliggöra roller och ansvar mellan Kalmar kommun som värdkommun och nämnden.

att det upprättas en mall för granskning av protokollen som justeringspersoner kan ha som stöd för att säkerställa riktigheten innan de signerar.

att nämnden efter verksamhetsföreträdarnas beredning i större utsträckning involveras i målarbetet, vilka mål som ska följas och vilka ambitioner som ska gälla för nyckeltalen/indikatorerna.

att omsättning av hjälpmedel särredovisas i ett eget diagram för att särskilja kostnadsstället från övriga driftkostnader/-intäkter. Säkerställ även att varje års resultat redovisas var för sig samt att det inte uppstår differenser mellan inköp och försäljning i samband med verksamhetsårens slut.

att överväga att fastställa riktlinjer för arbetet med intern kontroll.

att återstående del av lagret som bedöms sakna värde utrangeras så snart som möjligt och att kostnaden tas senast per 31 december 2020.

att rutinen för värdering av lagret stärks genom att det minst årligen sker en prövning av vilka utgående artiklar som bör utrangeras.

att säkerställa att det finns en post i driftbudgeten för utrangering av tillbehör och reservdelar som täcker den årliga kostnaden för lagervärdering.

Ett gemensamt missiv har lämnats till hjälpmedelsnämnden med önskan om svar senast den 29 januari 2021.

Hjälpmiddelsnämnden har den 28 januari 2021, behandlat svar på rapporten. Hjälpmiddelsnämnden behandlar i svaret rekommendationerna var för sig där det redovisas för genomförda och planerade åtgärder i enlighet med lämnade rekommendationer.

Vi behandlade svaret från nämnden den 25 februari 2021 och beslutade att granskningen är avslutad.

De revisorer som ingår i revisionsgruppen för bevakning hjälpmiddelsnämnden planerar att följa upp granskningen genom en särskild hearing med nämndens presidium.

Denna hearing skedde i februari 2022. Vid denna konstaterades att arbete pågår med förbättringar utifrån lämnade påpekanden och rekommendationer, men att det ännu kvarstår en del för att fullt ut arbeta ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.

Granskning av rektors förutsättningar

Syftet har varit att granska om utbildningsnämnden och Södermöre kommunaldelsnämnd säkerställer ändamålsenliga förutsättningar för rektorerna i Kalmar kommun.

Bedömning

Utifrån bedömningen av respektive revisionsfråga gör vi en samlad bedömning att utbildningsnämnden och Södermöre kommunaldelsnämnd i allt väsentligt säkerställer ändamålsenliga förutsättningar för rektorerna i Kalmar kommun.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 22 oktober 2020 att överlämna upprättad rapport till utbildningsnämnden och Södermöre kommunaldelsnämnd. Utifrån rapportens bedömningar beslutades att inte var behövligt att begära något svar från nämnderna.

Granskning av lokalförsörjning

Syftet med granskningen var att granska att kommunstyrelsen och servicenämnden har ändamålsenliga rutiner och tillräckliga beslutsunderlag för att säkerställa kommunens lokalförsörjningsbehov.

Bedömning

Bedömningen visar att kommunstyrelsen och servicenämnden inte helt säkerställer ändamålsenliga rutiner och tillräckliga beslutsunderlag för kommunens lokalförsörjningsbehov.

Bedömningen grundas på att det finns processer, organisering och beslutsunderlag som stöd för lokalförsörjningsprocessen, men att processen behöver utvecklas genom politiskt beslutade riktlinjer som stöd för kommunens lokalförsörjning. Vidare att bättre framförhållning och långsiktighet behöver skapas genom att servicenämnden behandlar en kommungemensam lokalförsörjningsplan till grund för den övergripande beredningen av kommunens investeringsbudget. Servicenämnden bör också följa upp nyckeltal kopplade till en effektiv lokalförsörjning, som nyttjandegrad och yteffektivitet.

Följande rekommendationer lämnades:

att fatta politiskt beslut om en policy/riktlinje för lokalförsörjningsprocessen genom styrande dokument. I policy/riktlinjer bör behandlas strategier, principer, roller och ansvar, samt hur lokalförsörjningsbehov ska framställas.

att servicenämnden ansvarar för att upprätta en kommungemensam lokalförsörjningsplan med en tidshorisont på upp till tio år, som redovisar nuläge, behov utifrån demografiska förutsättningar och reinvesteringsbehov, samt att hänsyn tas till övrig samhällsplanering, markresurser, fysisk planering och genomförandekapacitet.

att det till grund för den kommungemensamma planen upprättas förvaltningsvisa planer per lokalkategori som beslutas i respektive nämnd.

att servicenämnden följer upp nyckeltal för lokalbeståndets nyttjandegrad och yteffektivitet.

att det finns lokalfunktionsprogram till grund för kvalitet, egenskaper och dimensionering av alla typer av vanligt förekommande lokaltyper.

att tydliggöra principer för i vilka fall det kan vara aktuellt att lösa lokalförsörjningen genom extern förhyrning, inom eller utanför kommunkoncernen.

att definiera en övergripande lokalförsörjningsgrupps roll i arbetet med strategisk lokalförsörjning.

att utveckla underlagen för behovsbedömning/förstudie och säkerställa att ett tillräckligt underlag ligger till grund för de objekt som upptas i lokalförsörjningsplanen.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 17 december 2020 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen och servicenämnden, med önskan om svar senast den 30 april 2021.

Kommunstyrelsen och servicenämnden har behandlat svar på rapporten i maj respektive april 2021. Av svaren framgår att åtgärder som till stora delar sammanfaller med rapportens rekommendationer. Bland annat att ett kommunövergripande uppdrag ges till servicenämnden att ta fram en policy för hur lokalförsörjningen ska ske.

Vi behandlade svaren den 20 maj 2021. Granskningen lades för bevakning angående eventuell uppföljning under år 2022. I mars 2022 fattades beslut om att en uppföljande granskning ska ske under hösten år 2022.

Granskning av socialnämndens, Södermöre kommunalnämndens och utbildningsnämndens arbete med barn och ungas psykiska ohälsa och barn och unga som riskerar att fara illa

Granskningens syfte har varit att bedöma om socialnämnden, Södermöre kommunalnämnd och utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig verksamhet för barn och unga med psykisk ohälsa och som riskerar att fara illa.

Bedömning

Utifrån iakttagelser och bedömningar av respektive revisionsfråga är den sammanfattande bedömning och svar på revisionsfrågan att socialnämnden, Södermöre kommunalnämnd och utbildningsnämnden delvis säkerställer en ändamålsenlig verksamhet för barn och unga med psykisk ohälsa och som riskerar att fara illa.

Följande rekommendationer lämnades

att dokumenterade riktlinjer och rutiner för samverkan mellan Södermöre kommunalförvaltning och socialtjänsten arbetas fram. Alternativt att det tydliggörs att Södermöre kommunalförvaltnings verksamhet omfattas av de överenskommelser som finns mellan utbildningsnämnden och socialtjänsten.

att initiativ tas för utveckling av arenor för möten på organisationsnivå mellan socialtjänsten och regionens BUP och BOU.

att initiativ tas till att samlat utvärdera effekterna av de förebyggande insatser och aktiviteter som genomförs. På så sätt kan bedömningar, prioriteringar och satsningar göras där störst effekt erhålls.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 28 januari 2021 att överlämna upprättad rapport till **socialnämnden, Södermöre kommunalnämnd** och **utbildningsnämnden**, med önskan om svar senast den 31 maj 2021.

Socialnämnden, Södermöre kommunalnämnd och utbildningsnämnden behandlade i maj 2021 svar på rapporten. Pågående utvecklingsarbete och initiativ till utveckling av rutinerna enligt rapportens rekommendationer framgår av svaret.

Vi behandlade svaren den 17 juni 2021, vilket lades till handlingarna.

Granskning av intern kontroll vid debitering av avgifter

Granskningens syfte var att granska om kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omsorgsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden säkerställer att den interna kontrollen avseende debitering av avgifter är tillräcklig.

Bedömning

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens revisionsfråga och resultat är att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt omsorgsnämnden i allt väsentligt säkerställer att den interna kontrollen avseende debitering av avgifter är tillräcklig. Vidare att samhällsbyggnadsnämnden inte helt säkerställer att den interna kontrollen avseende debitering av avgifter är tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnades

Kommunstyrelsen

att se över möjligheten att ytterligare tydliggöra varje nämnds roll, uppgift och ansvar kopplat till processen för betalningsuppföljning i aktuellt rutindokument för debitering, krav och värdering av kundfordringar.

Samhällsbyggnadsnämnden

att införa kontroll/attest då inlagda taxor uppdateras i systemet.

att överväga införandet av stickprovskontroll i debiteringsprocessen för att stärka den interna kontrollen och säkerställa att korrekt redovisning sker av avgifter.

att se över möjligheten att ta fram en gemensam rutin för körning eller kontroll av fakturafil för att säkerställa att fullständig fakturering sker.

att se över möjligheten att attest sker av den fakturafil som skickas mellan nämndens försystem och kommunens centrala ekonomisystem.

Kultur- och fritidsnämnden

att se över möjligheten att attest sker av den fakturafil som skickas mellan nämndens försystem och kommunens centrala ekonomisystem.

att säkerställa att internkontrollplanen är fullständighet, d.v.s. att beskrivning av hur uppföljning ska ske av riskområden framgår.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 17 december 2020 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, med önskan om svar från kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, senast den 30 april 2021.

Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden behandlade i april respektive mars 2021 svar på rapporten. Kommunstyrelsen och nämnderna lämnar svar som i stort sett sammanfaller med lämnade rekommendationer. Kommunstyrelsen svarar att en översyn kommer att ske av det centrala dokumentet "Regler för debitering, krav och värdering av kundfordringar".

Vi behandlade svaren den 20 maj 2021. Vi beslutade att svaren läggs till handlingarna.

Granskning av fordonshantering

Granskningens syfte har varit att bedöma om servicenämnden har en ändamålsenlig fordonshantering.

Bedömning

Utifrån iakttagelser och bedömningar av respektive revisionsfråga är den sammanfattande bedömningen att servicenämnden inte helt har en ändamålsenlig fordonshantering.

Följande rekommendationer lämnades

att ta fram dokumenterade riktlinjer som anger roll- och ansvarsfördelningen, både inom den egna förvaltningen samt gränsdragningen mellan serviceförvaltningen som leasinggivare och övriga verksamheter som leasingtagare.

att ta fram riktlinjer som beskriver hur användandet av kommunens fordon ska ske i form av bland annat körsäkerhet, vård och underhåll, eller övriga instruktioner för handhavande av kommunens fordon som gäller i hela kommunen. Riktlinjerna bör också beskriva förhållningssättet vid privat användande av fordon, exempelvis vid jour.

att det sker ett arbete för att förbättra infrastrukturen avseende laddning och tankning för att på sikt kunna möta fullmäktiges mål om en fossilbränslefri kommun år 2023.

att det i kommande upphandlingar bör övervägas att digitala körjournaler införskaffas i samtliga fordon.

att det upprättas ett systematiskt uppföljningsarbete avseende användandet av kommunens fordon för att säkerställa en korrekt hantering och för att stärka den interna kontrollen.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 25 mars 2021 att överlämna upprättad rapport till servicenämnden, med önskan om svar från nämnden, senast den 30 augusti 2021.

Servicenämnden har behandlat svar på rapporten den 16 juni 2021. Svar lämnas med åtgärder i linje med rekommendationerna där det bland annat framgår att ambitionen är att skapa ett mobilitetsråd som är beslutande inom frågor rörande kommunens persontransporter, samt att ta fram riktlinjer som beskriver hur användandet av kommunens fordon ska ske.

Vi behandlade svaret den 23 september 2021. Granskningen lades för bevakning angående eventuell uppföljning. I mars 2022 fattades beslut om att en uppföljande granskning ska ske under hösten år 2022.

Granskning av beslut i anledning av Covid-19

Syftet med granskningen har varit att granska och pröva om kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att processen för handläggning avseende beredning och beslut hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande covid-19-pandemin.

Bedömning

Utifrån iakttagelser och bedömningar av respektive revisionsfråga är vår revisionella bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har säkerställt att processen för handläggning avseende beredning och beslut hanterats på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen har dock endast delvis varit tillräcklig i ärenden rörande Covid-19-pandemin avseende hantering av riskanalyser och i kommunstyrelsens uppsikt.

Följande rekommendationer lämnades

att arbetet med riskanalyser sker i enlighet med riktlinjer till internkontrollreglementet och att spårbarhet finns i respektive kommunstyrelse/nämnd.

att delegationsordningarna även fortsatt revideras och kommuniceras löpande samt att det finns en följsamhet till dessa i organisationen.

att säkerställa att informationen delges hela kommunstyrelsen inom ramen för uppsiktsplikten.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 25 mars 2021 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om svar från styrelsen, senast den 30 augusti 2021.

Kommunstyrelsen behandlade den 16 juni 2021 svar på rapporten. Det kommenteras i svaret att kommunstyrelsen kan bli bättre på att beakta dessa typer av händelser i kommande riskanalyser. Avseende uppsiktsplikten delas inte fullt ut bedömning och rekommendation, där det inte ansågs vara ändamålsenligt eller behövt att lämna den omfattande informationen till hela kommunstyrelsen. Det påtalas att kommunstyrelsens uppsiktsplikt bedrivs främst genom ordinarie budget- och verksamhetsuppföljning där det fanns särskilda avsnitt kopplade till pandemin.

Vi behandlade svaret den 23 september 2021 och beslutade att det läggs till handlingarna.

Förstudie trafik- och parkeringsfrågor

Förstudien har syftat till att ge underlag till revisorernas riskanalys och kunna ligga till grund för att bestämma om eventuella fördjupade granskningsinsatser.

Förstudien disponerades enligt följande:

Nämndens uppdrag och förvaltningens organisation för trafikfrågor

Styrande dokument

Politiska mål inom området

Övriga iakttagelser

Med utgångspunkt från iakttagelserna i denna förstudie noterar vi att det saknades beslut om viktiga styrande dokument utifrån den expansiva fas som staden befinner sig i. Viktiga strategiska projekt har fått flyttas fram i tid på grund av brist i tillgängliga resurser. De övergripande målen ger/får inte tillräckligt genomslag i trafikfrågorna. Samtidigt noteras att initiativ tagits för att stärka mobilitetsenhetens möjlighet och förmåga att arbeta strategiskt, både avseende bemanning och fokus på utveckling av styrande dokument och processkartläggning.

Vi har för revisionsåret inte beslutat om någon fördjupad granskning inom området.

Förstudie avseende kommunens hantering av Covid-19-pandemin

Förstudien syftade till att kartlägga de lokala förutsättningarna inför eventuell fördjupad granskning av kommunens hantering av konsekvenserna av covid-19, samt utröna vad en fördjupad granskning bör fokusera på utifrån specifika förutsättningar och hantering av covid-19 i Kalmar kommun.

Förstudien pekade på att det kan finnas anledning att genomföra en fördjupad granskning med fokus på ansvars- och arbetsfördelning, behörigt beslutsfattande, samt kommunstyrelsens och nämndernas styrning och kontroll inom respektive ansvarsområdet, samt hur kommunstyrelsen har utövat uppsiktsplikten.

Beslut fattades om en fördjupad granskning (se ovanstående).

Förstudie avseende kommunens arbete inom HSL

Förstudien har genomförts med ett övergripande perspektiv i syfte att identifiera eventuellt behov av fördjupade granskningar inom området. Förstudien har syftat till att övergripande beskriva och identifiera eventuellt behov av fördjupade granskningar inom området.

I samband med förstudien framkom det tre områden där det finns indikationer på att fördjupande granskningar är motiverade:

- att säkerställa att det finns riktlinjer och rutiner som stödjer handläggning av enskilda ärenden och att dessa tillämpas i tillfredsställande utsträckning i verksamheten.
- att säkerställa att det finns riktlinjer och rutiner för att hantera avvikelser och klagomål samt säkerställa dess efterlevnad.
- att granska ändamålsenligheten i de övergripande överenskommelserna mellan Region Kalmar Län och Kalmar kommun.

Beslut fattades om att genomföra en fördjupad granskning avseende avvikelshantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL. Se vidare under år 2021.

Förstudie upphandling drift särskilt boende

Förstudien syftade till att ge revisorerna ett underlag för att bedöma om det finns behov av eventuell fördjupad granskning inom området.

Vi bedömer att det inte finns någon anledning till någon fördjupad granskning av omsorgsnämnden med anledning av vad som framkommit i samband med denna förstudie avseende upphandling av drift av äldreboende.

Samtidigt noterar vi brister i processen vad avser struktur och transparens.

Vi rekommenderar med förstudien som grund

- att omsorgsnämnden hanterar genomförandet av en upphandling av den dignitet som drift av äldreboende innebär som ett separat beslutsärende.
- att beredning och beslut i omsorgsnämnden upptar de eventuella kvalitativa aspekter som ska beaktas, samt hur kontroll och uppföljning säkerställs.
- att resultatet av upphandlingen återkopplas till omsorgsnämnden, bland annat avseende bedömda ekonomiska konsekvenser i relation till nuvarande förutsättningar.
- att kommunstyrelsen i upphandlingsprocessen tydliggör beslutsprocessen och vem som ansvarar för förfrågningsunderlaget till grund för upphandlingen.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 25 mars 2021 att överlämna upprättad förstudie till kommunstyrelsen och omsorgsnämnden, med önskan om svar från styrelse och nämnd, senast den 30 augusti 2021.

Omsorgsnämnden behandlade svar på förstudien den 23 juni 2021. Omsorgsnämnden ställer sig bakom rekommendationerna i förstudien, vilka kommer att beaktas vid kommande upphandlingar av drift med externa utförare avseende särskilt boende för äldre.

Kommunstyrelsen behandlade svar på förstudien den 5 oktober 2021. Av svaret framgår att det finns anledning att tydliggöra beslutsprocessen.

Vi har den 11 oktober 2021 behandlat svaren och beslutat att de läggs till handlingarna.

Revisionsrapporter och förstudier under verksamhetsåret 2021, samt svar från styrelsen och nämnderna

Granskning av årsredovisning 2021

Granskningen har syftat till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Bedömning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendationer. Vid granskningen av kommunens resultaträkning har inga väsentliga avvikelser noterats. Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Vid granskningen av kommunens balansräkning finns notering om avvikelse noterats. Bedömningen är dock att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Grundat på granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och sammanställd redovisning inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

I samband med granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att utreda klassificeringen av hyresavtal för lokaler och anpassa redovisningen till finansiell respektive operationell leasing.

Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsen den 13 april 2022 för beaktande och åtgärd.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2021

Granskningen syftade till att ge underlag för bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Bedömning

Grundat på granskningen av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Enligt årsredovisning 2021 uppnås båda de finansiella målen för år 2021 samt för den rullande femårsperioden 2017–2021. Av de långsiktiga målen uppnås att kommunkoncernens eget kapital ska öka över tid, medan målet att kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt inte bedöms vara uppnått, men ha en positiv utveckling.

Vidare har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av de långsiktiga målen uppnås 27 %. 50 % är inte uppnådda men har en positiv utveckling. 23 % är inte uppnådda och har en negativ trend. Av målen som gäller för budgetåret 2021 är två mål uppnådda, medan tre mål inte är uppnådda men har en positiv trend. Tre mål är inte uppnådda och har en negativ trend. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömningen av verksamhetsmålen utveckling.

Bedömningen är att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Kommunstyrelsen rekommenderas att utveckla indikatorer för ökad transparens avseende målen utveckling.

Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsen den 13 april 2022 för beaktande och åtgärd.

Granskning av delårsrapport 2021

Granskningen syftade till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara revisionsfrågorna om delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed, samt om resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. om det förutsättningar att målen kommer att uppnås.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att delårsrapporten för Kalmar kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Det har inte framkommit några omständigheter som ger anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i verksamhetsplan och budget 2021. Prognosen visar att de finansiella målen för år 2021 uppfylls både för det enskilda året och för en rullande femårsperiod. Även det långsiktiga målet om att kommunkoncernens eget kapital ska öka uppnås för enligt prognosen för år 2021. Utvärderingen av målet avseende ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet bör tydliggöras avseende vad som krävs för att målet ska bedömas som uppfyllt/ha en positiv utveckling/ej uppfyllt.

Det har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i verksamhetsplan och budget 2021. För målen som avser år 2021 är 80 % uppnådda eller har en positiv utveckling, medan för de långsiktiga målen är 90 % uppnådda eller har en positiv utveckling. Till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömningen av verksamhetsmålen utveckling. Bedömningen är att tydligare indikatorer och delmål skulle öka transparensen avseende hur ett mål utvecklas.

Granskning av kontinuitet och säkerhet i IT-leveranser

Syftet har varit att granska att kommunstyrelsen och kommunledningskontoret har ändamålsenliga rutiner, processer och kontroller kring kontinuitet och säkerhet avseende IT-leveranser.

Bedömning

Bedömningen är att kommunstyrelsen delvis säkerställt att det finns ändamålsenliga rutiner, processer och kontroller kring kontinuitet och säkerhet avseende IT-leveranser.

Rekommendationer

Rapporten innehåller ett antal rekommendationer. Kommunstyrelsen har valt att sekretessbelägga revisionsrapporten varför vi inte närmare redogör för rapportens bedömningar och rekommendationer.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 20 maj 2021 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om svar senast den 29 oktober 2021.

Den 8 juni 2021 skedde en muntlig föredragning av rapporten i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen har önskat att muntligt kunna redovisa svar på revisionsrapporten, vilket skett vid vårt sammanträde den 24 mars 2022. Av redovisningen framgår att det finns ett stort fokus på IT-säkerhetsfrågorna, där bland annat resursmässiga förstärkningar har skett, samt att det tagits fram en ny riktlinje för IT-säkerhet.

Uppföljande granskning av intrångsskydd

Syftet med granskningen har varit att undersöka om kommunstyrelsen vidtagit lämpliga åtgärder utifrån den tidigare granskningens bedömningar och rekommendationer. Detta för att säkerställa att den tekniska IT-säkerheten är tillräcklig och tillfredsställande med för att reducera risker för obehörigt intrång till en acceptabel nivå.

Bedömning

Den uppföljande granskningen visar att kommunstyrelsen i allt väsentligt har säkerställt att brister från IT-säkerhetsgranskningen 2019 har omhändertagits av IT-organisationen.

Rekommendationer

Rapporten innehåller ett antal rekommendationer.

Kommunstyrelsen har valt att sekretessbelägga revisionsrapporten varför vi inte närmare redogör för rapportens bedömningar och rekommendationer.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 20 maj 2021 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om återkoppling från kommunstyrelsen om hur rekommendationerna har hanterats senast den 31 mars 2022.

Den 8 juni 2021 skedde en muntlig föredragning av rapporten i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen har önskat att muntligt redovisa svar på revisionsrapporten, vilket skett vid vårt sammanträde den 24 mars 2022. Av redovisningen framgår att det finns ett stort fokus på IT-säkerhetsfrågorna, där bland annat resursmässiga förstärkningar har skett, samt att det tagits fram en ny riktlinje för IT-säkerhet.

Granskning av avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL (hälso- och sjukvårdslagen)

Granskningen har syftat till att granska om omsorgsnämnden, socialnämnden och Södermöre kommundelsnämnd har en ändamålsenlig avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL (hälso- och sjukvårdslagen).

Bedömning

Vår samlade bedömning är att omsorgsnämnden, socialnämnden och Södermöre kommundelsnämnd till viss del säkerställer en ändamålsenlig avvikelsehantering samt följsamhet till riktlinjer och rutiner inom HSL.

Följande rekommendationer lämnades

att säkerställa att styrande och stödjande dokument avseende avvikelser och klagomål är kända och efterlevs i verksamheten.

att säkerställa att styrning, ledning och kontroll avseende avvikelshantering sker samt att återkoppling på genomförda avvikelser och klagomål återkopplas till verksamheten.

att säkerställa att resultat från avvikelser och klagomål används i syfte att bidra till verksamhetens utveckling.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 17 juni 2021 att överlämna upprättad rapport till omsorgsnämnden, socialnämnden och Södermöre kommunalnämnd, med önskan om svar senast den 30 november 2021.

Omsorgsnämnden har behandlat svar den 21 oktober 2021, Socialnämnden den 26 oktober och Södermöre kommunalnämnd den 15 december 2021. I svaren beskrivs åtgärder och utvecklingsarbete i linje med lämnade rekommendationer.

Vi behandlade svaren vid vårt sammanträde den 27 januari 2022 och beslutade att planera för en uppföljande granskning.

Granskning av förebyggande arbete bland barn och unga för att minska våld och annan kriminalitet

Granskningens syfte har varit att bedöma om socialnämnden säkerställer att ett ändamålsenligt förebyggande och uppsökande arbete sker, för att unga som bryter mot normer och regler tidigt uppmärksammas och får stöd.

Bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån svaren på revisionsfrågorna är att socialnämnden delvis säkerställer att ett ändamålsenligt förebyggande och uppsökande arbete sker, för att unga som bryter mot normer och regler tidigt uppmärksammas och får stöd.

Följande rekommendationer lämnades

För fortsatt utveckling av ett ändamålsenligt förebyggande och uppsökande arbete för unga som bryter mot normer och regler rekommenderas socialnämnden:

att mer specifika mål för det förebyggande och uppsökande arbetet som komplement till befintliga mål formuleras.

att skapa uppföljningssystem för att följa upp och bedöma resultat och effekter av genomförda insatser i förhållande till formulerade mål för det förebyggande och uppsökande arbetet.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 17 juni 2021 att överlämna upprättad rapport till socialnämnden, med önskan om svar senast den 30 november 2021.

Socialnämnden har behandlat svaret vid sitt sammanträde den 26 oktober 2021. Av svaret framgår att åtgärder vidtagits eller kommer att vidtas i linje med lämnade rekommendationer.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 18 november att svaret läggs till handlingarna.

Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Kalmar län samt revisorerna i Borgholm, Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Kalmar och Oskarshamns kommuner har det genomförts en granskning av samverkan kring psykisk ohälsa bland äldre.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Region Kalmar län och kommunerna bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.

Bedömning

Grundat på iakttagelser och bedömningar utifrån de formulerade revisionsfrågorna är vår samlade bedömning att Region Kalmar län och kommunerna inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.

Följande rekommendationer lämnades

Socialnämnden och omsorgsnämnden rekommenderas:

att lokala överenskommelser upprättas avseende samverkan och ansvarsfördelning mellan kommunerna samt hälsocentralerna och primärvårdens öppenvårdspsykiatri säkerställs.

att behovet av en överenskommelse specifikt avseende äldre med psykisk ohälsa ses över.

att genomföra en målgruppsanalys av äldre med psykisk ohälsa och arbeta fram konkreta handlingsplaner utifrån analysens resultat. Säkerställ att äldre från andra kulturer inkluderas i analysen.

att utgå från målgruppsanalysens resultat vid utformning av förebyggande insatser. Vi rekommenderar fortsatt att mål och aktiviteter för det förebyggande arbetet fastställs, bland annat i syfte att få genomslag och konkretisera prioriterade områden.

att utveckla användningen av SIP som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa. För att åstadkomma en förändring bedömer vi att samtliga aktörer behöver säkerställa tillämpningen av bestämmelserna angående SIP.

att förbättra uppföljning och rapportering avseende äldres psykiska hälsa och koppla detta på ett tydligt sätt till ambitioner och mål.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 23 september 2021 att överlämna upprättad rapport till omsorgsnämnden och socialnämnden, med önskan om svar senast den 31 januari 2022.

Socialnämnden har behandlat svaret den 30 november 2021 och omsorgsnämnden den 16 december 2021. I nämndernas svar behandlas var och en av rekommendationerna för sig. I svaret redovisas planerade åtgärder som huvudsakligen är i linje med lämnade rekommendationer.

Vi behandlade svaret den 24 februari 2022. Det beslutades att lägga svaret till handlingarna, samt att, kring årsskiftet 2022/2023, begära ett gemensamt skriftligt svar från omsorgsnämnden och socialnämnden om vilka åtgärder som genomförts utifrån lämnade svar på rekommendationerna.

Granskning av kommunens krisberedskap

Syftet med granskningen har varit att granska om kommunstyrelsen i Kalmar kommun säkerställt att det finns en tillräcklig krisberedskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer för att besvara kontrollmålen kring ändamålsenlig organisation, systematik, och samverkan, samt huruvida kommunen genomför en risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med MSB:s riktlinjer. Särskild vikt har fästs vid att härleda huruvida arbetet med RSA involverar alla kommunens samhällsviktiga delar och att uppföljning sker regelbundet.

Bedömning

Den övergripande bedömningen är att kommunstyrelsen i Kalmar kommun delvis har säkerställt tillräcklig beredskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer. Tre av fyra revisionsfrågor var dock helt uppfyllda.

Följande rekommendationer lämnades

Organisation

att säkerställa att roller och ansvar inom krisorganisationen är kända. Tydliggör organisation, roller och ansvar genom dokumenterade arbetsbeskrivningar och ett uppdaterat organisationsschema som tillgängliggörs för alla relevanta intressenter i syfte att tydliggöra beslutsvägar och kontaktytor i händelse av kris.

att överväga att införa funktionen för KiB för att säkerställa att formell beredskap inom kommunikation upprätthålls.

att överväga att byta beteckning på informatör till kommunikatör i dokumentation, då detta är det begrepp som oftast används av MSB.

Systematik

att säkerställa att dokumentationen avspeglar den rådande organisationen med tydligt definierade roller och ansvar för Avdelningen för trygghet och säkerhet. Säkerställ vidare att rollbaserade definitioner och mandat definieras för nyckelfunktioner.

Risk- och sårbarhetsanalys

att säkerställa att kommande RSA återspeglar den nuvarande organisationen i alla dess delar.

att säkerställa att uppföljning av RSA:n sker årligen och att utpekade åtgärder slutförs. Säkerställ även att verksamheternas RSA med tillhörande åtgärder följs upp. När detta sker bör uppföljningen dokumenteras, med tydliga indikationer på om något återstående arbete finns kvar att genomföra för att åtgärden ska betraktas som slutförd.

Samverkan

att dokumentera roller och ansvar för intern samverkan för att undvika personberoende vid ökad personalomsättning.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 18 november 2021 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om svar senast den 31 mars 2022. Utöver vad som framgår av rapporten rekommenderas i överlämnat missiv att Kalmarhem medtas bland delaktiga förvaltningar och bolag i arbetet med kommande risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunstyrelsen har den 8 mars 2022 behandlat svar på revisionsrapporten. Svaret möter till delar lämnade rekommendationer. Kommunstyrelsen redovisar delvis avvikande uppfattning till lämnade bedömningar och rekommendationer i fråga om organisation och arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

Vi kommer att behandla svaret vid vårt sammanträde i maj 2022.

Granskning av omsorgsnämndens styrning och uppföljning av verksamheten

Syftet med granskningen har varit att bedöma om omsorgsnämndens säkerställt en ändamålsenlig verksamhets- och ekonomistyrning med en tillräcklig intern kontroll.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att omsorgsnämnden inte helt säkerställt en ändamålsenlig verksamhets- och ekonomistyrning med en tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades

att tydliggöra indikatorer med mått och nyckeltal för en transparent årsvis avstämning av de långsiktiga målens utveckling.

att utveckla indikatorer för målpåfyllelse med mått och nyckeltal som stöd för trend och jämförelser med andra kommuner.

att överväga möjligheten att sätta av särskild tid i form av "workshop" eller motsvarande som ett led i beredningen av kommande års verksamhetsplan.

att i delegationsordningen tydliggöra hur ansvaret fördelas avseende för nämnden väsentliga upphandlingar och avtal (den formella hanteringen i frågor av större vikt).

att nämnden i större utsträckning aktiveras i arbetet med riskanalysen, där risker ur nämndens perspektiv beaktas. Vidare vid för verksamheten allvarliga händelser (som ex. pandemin), att nämnden tar initiativ till att riskbedömningen aktualiseras.

att den ekonomiska uppföljningen tydliggörs genom att koppla för kostnadsutvecklingen viktiga volymtal till det ekonomiska utfallet. Vidare, för att stärka överblick och analys, att utfallet redovisas inte enbart med prognos, utan även för den period som rapporten avser.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 16 december 2021 att överlämna upprättad rapport till omsorgsnämnden, med önskan om svar senast den 29 april 2022. I missivet lyfts särskilt fram bedömningen att nämndens styrning och uppföljning mot verksamhetsmål är otillräcklig och behöver utvecklas. Vidare bland annat att nämnden i större utsträckning engagerar sig i arbetet med riskanalys och verksamhetsplan, samt tar initiativ i för verksamheten frågor av större vikt.

Omsorgsnämnden har den 8 mars 2022 behandlat svar på revisionsrapporten. Svaret som lämnades svarar till delar mot lämnade rekommendationer.

Vi kommer att behandla svaret vid vårt sammanträde i maj 2022.

Granskning av organisation och rutiner för orosanmälningar och placeringar av barn och unga i HVB-hem och familjehem

Granskningens syfte har varit att bedöma om socialnämndens arbete med orosanmälningar och placeringar av barn och unga i hem för vård och boende och i familjehem sker ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att socialnämndens arbete med orosanmälningar och placeringar av barn och unga i hem för vård och boende och i familjehem inte helt sker på ett ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.

Följande rekommendationer lämnades

att säkerställa att verksamhetssystemet är ett stödjande verktyg i handläggningsprocessen exempelvis genom att säkerställa att skydds- och förhandsbedömningar genomförs i enlighet med gällande tidsgränser. Systemet bör även underlätta kontroller av att handläggning har skett på korrekt sätt.

att säkerställa att samtliga placeringar har en genomförandeplan som omfattar på vilket sätt och när dessa skall följas upp.

att säkerställa att verksamheten kan med fördel följa SKR:s skrift Upphandling och upphandling av HVB där kommunen som har avtal med en leverantör kan göra uppföljningar genom att exempelvis undersöka redovisningar av egenkontroller och andra inkomna dokument.

att utarbeta och dokumentera former för hur man säkerställer att upphandlade tjänster är av god kvalitet.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 27 januari 2022 att överlämna upprättad rapport till socialnämnden, med önskan om svar senast den 31 maj 2022. Vidare att föredra rapporten vid ett kommande sammanträde i socialnämnden, vilket skedde den 22 mars 2022.

Granskning av kontroll av externa utförares kvalitet inom omsorgsnämndens och socialnämndens ansvarsområde

Syftet med granskningen har varit att bedöma om omsorgsnämnden och socialnämnden har en ändamålsenlig uppföljning med tillräcklig intern kontroll avseende externa utförares kvalitet avseende olika boendeformer och andra verksamheter med privat utförare.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömning att både socialnämnden och omsorgsnämnden i allt väsentligt har en ändamålsenlig uppföljning med tillräcklig intern kontroll avseende externa utförares kvalitet avseende olika boendeformer och andra verksamheter med privat utförare.

Följande rekommendationer lämnades

Omsorgsnämnden och socialnämnden rekommenderas att säkerställa:

att berörd personal har god kännedom om gällande program med mål och riktlinjer för privata utförare.

att gällande avtal allteftersom de revideras utformas så att de följer programmets krav och att nämnden involveras i avtalens upprättande.

att årligen revidera och säkerställa att anvisningar för uppföljning och kontroll, med utgångspunkt från fullmäktiges program, bifogas och omfattas av beslutet om nämndens verksamhetsplan.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 24 mars 2022 att överlämna upprättad rapport till socialnämnden och omsorgsnämnden, med önskan om svar senast den 31 augusti 2022. Vidare överlämnades missiv till kommunstyrelsen angående uppmärksammat behov av att beredningen avseende fullmäktiges program med mål och riktlinjer för privata utförare sker, så att kommunfullmäktige kan ta beslut om programmet i nära anslutning till ny mandatperiod, samt att beredningen sker i nära samverkan med berörda nämnder. Missiv lämnades även till Kalmar Kommunbolag för att uppmärksamma ett särskilt avsnitt avseende den verksamhet som bedrivs i DEL-TA Produktion AB och som överförts till Växtkraft i Kalmar AB.

Granskning av arbetsmiljö med inriktning mot det psykosociala arbetsmiljöarbetet

Granskningens syfte har varit att granska om kommunstyrelsen och nämnder (utbildningsnämnden, omsorgsnämnden, socialnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden) bedriver ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete med inriktning mot det psykosociala arbetsmiljöarbetet.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete med inriktning mot det psykosociala arbetsmiljöarbetet.

Följande rekommendationer lämnades

Följande rekommendationer överlämnades till kommunstyrelsen och nämnderna.

att målsättningarna för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön kommuniceras i större utsträckning för att göra dem mer kända.

att förutsättningar för chefer ses över för att i större utsträckning ge chefer utrymme och möjlighet att kunna prioritera arbetsmiljöarbetet.

att den information som lämnas till nämnderna ges en likartad struktur för att underlätta jämförelser mellan nämnderna och att frekvensen för återrapporteringen till nämnderna görs enhetlig.

att en riktlinje tas fram för hur många medarbetare en chef bör ha för att skapa rimliga förutsättningar för chefsuppdraget.

att arbetsmiljöarbetet med tillhörande riskanalyser även speglas i nämndernas arbete med intern kontroll.

att resultaten från medarbetar- och arbetsmiljöenkäterna presenteras för nämnd både totalt och nedbrutet på verksamhetsnivå för att på så sätt tydliggöra eventuella skillnader.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 24 mars 2022 att överlämna upprättad rapport till kommunstyrelsen, med önskan om svar senast den 31 augusti 2022. Då påpekanden och rekommendationer är av övergripande karaktär önskar vi få ett samlat svar från kommunstyrelsen efter samråd med berörda nämnder.

Förstudie IT-säkerhet vid distansarbete

Syftet med förstudien har varit att ge revisorerna underlag för bedömning om det finns anledning att genomföra en fördjupad granskning. Förstudien kan även ligga till grund för revisorernas rekommendationer eller specifika frågeställningar till kommunstyrelsen.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 17 juni 2021 att överlämna upprättad förstudie till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har valt att sekretessbelägga revisionsrapporten varför vi inte närmare redogör för rapportens innehåll.

Förstudien innehåller ett antal rekommendationer som delvis sammanfaller med den uppföljande granskningen av intrångsskydd. Vi önskar därför att kommunstyrelsen samordnar återkopplingen om hur rekommendationerna omhändertagits med önskan om svar senast den 31 mars 2022.

Kommunstyrelsen har önskat att muntligt redovisa svar på förstudien, vilket skett vid vårt sammanträde den 24 mars 2022. Av redovisningen framgår att det finns ett stort fokus på IT-säkerhetsfrågorna, där bland annat resursmässiga förstärkningar har skett, samt att det tagits fram en ny riktlinje för IT-säkerhet.

Förstudie kring kommunens incidenter i Trygghetslarm

Syftet har varit att genomföra en förstudie kring förekomsten av incidenter i tjänsten trygghetslarm och presentera ett material på generell nivå, med den övergripande frågeställningen; "Hur många allvarliga incidenter inom tjänsten trygghetslarm har inrapporterats under år 2019-2021?"

Av förstudien framgår att det från år 2020 förevarit allvarliga driftstörningar avseende trygghetslarmen. Förstudien visar att avtalet mellan kommunen och leverantören inte innehåller några regleringar kring återställsetid i händelse av incident, och inte heller regleringar kring eventuella vitesbelopp. Vidare att kommunen identifierat problemet och initierat dialog med leverantören, bland annat i syfte att se över leverantörsavtalet för att förtydliga leverantörens åtaganden ifråga om driftstörningar.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 18 november 2021 att utifrån förstudien tillstålla omsorgsnämnden ett antal frågor, bland annat avseende nämndens uppföljning och eventuella åtgärder med önskan om svar senast den 28 februari 2022.

Omsorgsnämnden har den 24 februari behandlat svar. Av svaret framgår bland annat att nämnden erhållit särskild uppföljning gällande analys av skeende och bakomliggande orsaker kring incidenterna gällande trygghetslarm, vilket skedde i maj månad under förvaltningschefens punkt. På tjänstepersonnivå har den särskilda uppföljningar skett. Riskanalys kommer att ske i samarbete med Trygghets- och larmcentralen under 2022. Vidare beskrivs att nämnden har en tydlig rutin för handlingsplan när trygghetslarmen är ur funktion.

Vi har vid sammanträde den 24 mars behandlat omsorgsnämndens svar. Vi beslutade att lägga svaret till handlingarna, samt att planera för ett särskilt möte med revisorernas presidium och nämnden.

Förstudie – Konsekvenser för äldre till följd av digitalisering av kommunal service och myndighetsutövning

Förstudien har syftat till att med en översiktlig beskrivning avseende konsekvenser för äldre till följd av digitaliseringen av kommunal service och myndighetsutövning som grund bedöma om fördjupad

granskning ska genomföras eller om det finns anledning att med förstudien som grund rikta särskilda frågor till kommunstyrelse och/eller nämnd/bolag.

Av förstudien framgår gjorda iakttagelser och rekommendationer. Förstudien visar att det finns en organisation som har ett intresse och en god förmåga att ta sig an de utmaningar som finns för att minska och undvika risken för att äldre ska hamna i ett digitalt utanförskap. Den äldre generationen är ingen homogen grupp vilket gör utmaningarna större och krav på att verksamheterna behöver vara lyhörda för de äldres behov av service och kompetens.

Utifrån förstudien rekommenderas följande:

att säkerställa att arbetet med den digitala strategin sker utifrån för kommunkoncernen en gemensam plattform.

att vid framtagande av digitala tjänster göra en risk- och sårbarhetsanalys som utgår från äldres användande av tjänsterna.

att överväga att göra en kartläggning av anställdas digitala kompetens och utifrån den ta fram en kompetensstrategi både på kort och lång sikt.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 18 november 2021 att överlämna upprättad förstudie till kommunstyrelsen med önskan om svar från kommunstyrelsen utifrån ovanstående rekommendationer, men där perspektivet utvidgas från äldre till att omfatta även andra grupper med risk för ett digitalt utanförskap.

Vi önskade få svar från kommunstyrelsen, senast den 31 mars 2022, med redogörelse av åtgärder utifrån de rekommendationer som framkommer i rapporten.

Kommunstyrelsen har den 8 mars 2022 behandlat förstudien. Svaret är i linje med lämnade rekommendationer.

Vi kommer att behandla svaret vid vårt sammanträde i maj 2022.

Lekmannarevision

Förstudier – Bolagsstyrelsens roll avseende ledning, styrning och uppföljning i bolagen

Förstudierna omfattade Kalmar Kommunbolag, Kalmarhem, Kalmar Vatten, Kalmar Hamn, Destination Kalmar och Kalmar Science Park avseende "Bolagsstyrelsens roll avseende ledning, styrning och uppföljning".

Förstudierna har syftat till att ge underlag för bedömning om det finns anledning att genomföra fördjupad granskning, samt även ligga till grund för våra rekommendationer eller specifika frågeställningar.

Vid revisionsammanträdet den 23 september beslutades att redovisa förstudiernas rekommendationer vid kommande styrelsesammanträde i Kommunbolaget, vilket skedde den 21 oktober, samt att därefter sända ut förstudierapporterna till respektive bolag. Missivet riktades till Kommunbolaget för samordning av svar, med önskan om svar på förstudiernas rekommendationer

senast den 28 februari 2022.

Generellt, med viss variation mellan bolagen, visade förstudien på att målstyrning, vad avser att arbeta med den röda tråden från fullmäktiges styrning med fokusområden och mål, till hur de omsätts i praktiken i verksamhetsplaner med tillhörande indikatorer, är ett utvecklingsområde. Vidare att arbetet med riskanalyser kan utvecklas vad avser inventering, bedömning och hur internkontrollplanens kontrollmoment/metod utformas, samt hur styrelsens perspektiv och involvering kan stärkas avseende arbetet med riskanalysen. I mer kapitalintensiva bolag som Kalmar Vatten och Kalmarhem visar förstudien på investeringsprocessen som ett utvecklingsområde.

Rekommendationer

I samband med förstudien riktades flera rekommendationer, såväl koncerngemensamma som bolagsspecifika. I nedanstående följer några av rekommendationerna:

- Diskutera beloppsnivåer med dotterbolagen inom koncernen avseende styrelsebeslut kontra VD:s mandat.
- Inom koncernen se över hur styrelsens perspektiv och involvering i riskarbetet kan stärkas, samt överväga att även tillämpa koncerngemensamma moment beslutade av Kommunbolaget.
- Se över hur uppföljningen från dotterbolagen till moderbolaget av särskilt stora investeringar kan stärkas.
- Skapa koncerngemensamma riktlinjer och mallar för genomförande av den årliga utvärdering som ska ske av styrelsens och VD:s arbete, samt att skapa rutiner för att utfallet av utvärderingen i dotterbolagen återkopplas till moderbolaget.
- Tillse en enhetlig hantering av kallelse och protokoll, så att beslutsärenden tydliggörs i kallelsen och att styrelseprotokollen stringent redovisar vilka handlingar som ligger till grund för ärendets behandling.

Kommunbolaget har den 16 februari behandlat ett samordnat svar på förstudierna. Det redovisas svar per bolag och rekommendationer var för sig. Av svaret framgår att åtgärder vidtagits eller kommer att vidtas som till stora delar följer rekommendationerna.

Vi behandlade svaret den 24 mars 2022 med beslutet att lägga det till handlingarna. Vidare beslutades att upprätta en skrivelse till Kommunbolaget angående att tydliggöra och definiera presidiernas roll i styrelsearbetet.

Skrivelse till kommunstyrelsen angående utvärdering av verksamhetens mål

Den 20 maj 2021 beslutade vi att lämna skrivelse till kommunstyrelsen med begäran om svar i rubricerat ärende senast den 29 oktober. Bakgrunden var att vi i samband med revisions- och utvärderingsberättelse, påpekat att det till delar saknas en tydlighet i vad som ligger till grund för bedömning av målens utveckling, samt att tydligare indikatorer och delmål skulle kunna öka transparens och överblick om hur ett mål utvecklas. Därigenom skulle ett bättre underlag erhållas i

den politiska processen för styrning och eventuella behov av beslut om åtgärder för att nå det långsiktiga målet.

Kommunstyrelsen behandlade skrivelsen den 5 oktober 2021. Av denna framgår att förbättringsområdet avseende tydligheten mellan långsiktiga respektive kortsiktiga mål är identifierat sedan tidigare. Mot bakgrund av detta, inför fastställandet av verksamhetsplan för 2022, har de olika faserna i planerings- och uppföljningsarbetet tydliggjorts på såväl lång som kort sikt. Detta för att skapa en större förståelse i de olika verksamhetsdelarna, hur dessa faser samspelar och är beroende av varandra. Vidare har innebörden av långsiktiga mål, kortsiktiga mål (eller delmål) samt årsmål och hur dessa relaterar till varandra tydligare definierats.

Vi har behandlat svaret vid vårt sammanträde den 18 november, där vi beslutade att lägga svaret till handlingarna, samt att åter ta upp frågan om målen i samband med den hearing som ska ske med kommunstyrelsen under år 2022.

Kalmar kommun 2022-04-13

Per Dahl

Jan Bengtsson

Dan Sandberg

Doris Johansson

Eva Lindström

Kjell Bülow

Margreth Johansson

Lennart Ohlsson

Tomas Trossing